

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “Светлина 1925”

Тел., e-mail: 0876 484894/ svetlina25@abv.bg

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

„Светлина 1925”, С.Момчиловци ЗА 2022 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:
Актуален учредителен акт-от 20200318091912; ЕИК/ПИК 000609122;

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 17.03.2020 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Мария Димитрова Гаджева и секретар Васка Иванова Мавродиева
Дата на изтичане на мандата: 17.03.2023 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 2861, последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 04.05.2020 г.

Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на НЧ «Светлина 1925» през 2022 г. е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2.** (1) ЗНЧ, Народно читалище „Светлина 1925” е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение в с.Момчиловци, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2.** (2) НЧ «Светлина 1925» е юридически лица с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2022 г, е насочен да задоволяват потребностите на населението на гр. /с. Момчиловци, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр. /с .Момчиловци
2. запазване на обичаите и традициите на гр. /с .Момчиловци;

3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеката;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти, чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с.Момчиловци функционира 1 бр. читалища: Народно читалище „Светлина 1925” .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община Смолян;
  - РЕКИЦ”Читалища”;
  - Читалища;
  - Фондация Лале
  - Граждански сдружения и фондации:
    - European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.. финансиране. „Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- материална база – обновява се постоянно
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
  - планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Дейностите се реализират в зависимост от новата епидемична обстановка
- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.

- Територии, засегнати от обезлюдяване.
  - спирала на намаляващото и застаряващо население;
  - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
  - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма “Учене през целия живот“.
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на гр./с. Момчиловци Проучване, на автентични песни, съхранени в читалището и издаване на песнопойка и диск;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр./с. Момчиловци
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в гр./с. Момчиловци

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Смолян
- Договор към община Смолян № ОБ-БПП- 21.12 – 13 /дата 01.12.2021 г.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

1. Дейността на библиотеката през 2022 година
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на 236 читатели.
3. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
4. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
5. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
6. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството - Европа Директ;
7. Експониране на изложби, кътове с литература, викторини и др..
8. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
9. Повишаване квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев“- гр. Смолян и РЕКИЦ “Читалища“

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалище „Светлина 1925” през 2022 година е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2021/2022 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);
ТК ”Ретрорезачки”

Езикови школи и курсове (*кратко описание*);

не

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

не

Музейни колекции (*кратко описание*).

Обществена колекция с картинна галерия регистрирана в МК/1963 г.

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации (кратко описание)*;

ФГ”Светлина”

Театрални състави (*кратко описание*);

не

Танцови състави и **групи /битови/ (кратко описание)**;

ТС”Етномагия”, ДТС”Етномагия”

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*);

не

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*);

7 бр.

Други (кратко описание)

ГС”Момчиловци”

Предоставяне на компютърни услуги и интернет -да

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци*.

6. Събиране на материали за създаване на музей на Илюзионното изкуство..

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2022.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

Онлайн обучение и други.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. работна с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

- заседания 3

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Дейности и творчество през 2022г.

- 174 години от рождението на Христо Ботев – Читалището подготви 174 свитъчета със стихове на Ботев,които раздаде на учениците и младежите,които скачаха за Богоявленския кръст.
- 149 години от гибелта на Васил Левски – рецитал за Левски в библиотеката с участието на клуб “Родолюбие”
- 100години от рождението на отец Константин Канев – отбелязване в социалните мрежи
- Баба Марта- подготвена мартенска украса пред Читалището.
- Национален празник на България – почитане на паметта на загиналите, спускане с трибагренице съвместно с кметство на ски център Картола.
- Ден на жената – направени поздравителни картички от екипа на читалището за жените от институциите в селото.
- Тодоровден – парад с коне, Участие на ТС “Етномагия” и ГС “Момчиловци”
- Ден на шегата – изготвен клип за Костадин Радичев /Киркин/ и направено дърво с родопски масали на сцената пред Читалището.
- Седмицата на детската книга и изкуства за деца – среща с малките ни читатели от 4 клас и попълване на книжките им.
- Остави всичко и чети – среща с децата от ДГ “Изворче”, прочитохме и подарихме по книжка на всеки,а те разказаха за своите любими приказки.
- Международен ден на земята – Изложба на планетите, подарени от децата на селото.
- Велики четвъртък – боядисване на яйца с деца от селото и украсяване на Читалището.
- “Яйчице получи и Великденска снимка за спомен си направи” среща с ДГ “Изворче”
- “ С танц различен е светът” - Участие на ТС “Етномагия” , ТК “Ретрорезачки” и танцова група към ДГ “Изворче” отпразнувахме Световния ден на танца.
- Международен ден на музеите – ден на отворени врати в музея и заснемане на клип “Красотата и историята продължават да живеят в Момчиловци” с младежи от селото.

- Празник на с.Момчиловци с участието на ТС ”Етномагия” и ГС ”Момчиловци”.

Поздрав и връчване на почетни значки на абитуриентите от випуск 2022 г. и 50 годишните юбиляри.

- Спектакъл „ЮДИНА ЕЛА” представена в концертната зала на НЧ “Светлина 1925”
- Факелно шествие , организирано от ОУ “Св.Св.Кирил и Методий” с участие на НЧ “Светлина 1925”
- Участие на ГС ”Момчиловци” на празника на ПГ по МСС „Пейо Кр.Яворов”, гр.Гоце Делчев
- Участие на ТС ”Етномагия” на празника на с.Виево
- Участие на ТС ”Етномагия” и ГС ”Момчиловци”

в Регионален етап на XI Национален събор на народното творчество Копривщица, 2022г. в гр.Смолян

- Участие на ГС ”Момчиловци” и ТС ”Етномагия” - Народен Събор в парк ”Лаута” – гр.Пловдив
- Национален фолклорен конкурс – “Широка Лъка пее,свири и танцува” – Първо място за ТС”Етномагия”
- Първа награда и Златен медал за Костадин Кисьов – “Широка Лъка пее,свири и танцува”
- Сребърен медал за Иван Стефанов - “Широка Лъка пее,свири и танцува”
- Издаване и представяне на книжката “Четири години заедно” съвместно с 4 клас при ОУ”Св.Св.Кирил и Методий”, с.Момчиловци.
- Фестивал на дивите цветя в Родопите, Смилян – Откриване на фестивала от ТС”Етномагия”
- Участие на ТС”Етномагия” в празника на с.Кутела

- Участие на ГС ”Момчиловци” в Национален гайдарски събор “Апостол Кисьов”, с. Стойките
- Участие на Костадин Кисьов в IV- ти Национален фолклорен фестивал, с. Полковник Серафимово - Златна статуетка
- Участие на ТС ”Етномагия” и ГС ”Момчиловци” във фолклорната вечер на Ансамбъл ”Родопа” / открита сцена на читалището/
- Участие на Костадин Кисьов в ОРФЕЕВИ ТАЛАНТИ Пловдив 15 – 17 ЮЛИ 2022 Г. – ЗЛАТНА ЛИРА НА ОРФЕЙ
- Забавно лято / разучаване на народни хора/
- Забавно лято /рисуване върху камъни/
- Участие на ТС ”Етномагия” , ГС ”Момчиловци” в летните изяви на Баните 2022
- Забавно лято /поход /
- Участие на ТС ”Етномагия”, ГС”Момчиловци” и Костадин Кисьов в XI Национален събор на народното творчество Копривщица, 2022 - златен медал за НЧ “Светлина 1925”
- Забавно лято /запознаване с историята на моето родно село/
- Участие на ТС ”Етномагия” , ГС ”Момчиловци” и индивидуални изпълнители на празника на с.Широка Лъка
- Участие на ТС ”Етномагия” и ГС”Момчиловци” и индивидуални изпълнители в гр.Черноморец - „Родопска вечер в Черноморец”
- Забавно лято /забавен английски/
- Забавно лято /екскурзия до „Момчилова крепост” /
- Участие на ТС ”Етномагия” и ГС ”Момчиловци” и Костадин Кисьов в Регионален дискуссионен форум „ Читалища – културни пространства за млади дарования” гр.Смолян
- Участие на ТС ”Етномагия” и ГС”Момчиловци” и Костадин Кисьов в НАЦИОНАЛЕН ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ ЗА ДВУГЛАСНО ПЕЕНЕ И НАРОДНА ПЕСЕН С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ ГРАД

НЕДЕЛИНО – Златен медал за ГС”Момчиловци”, златен медал за ТС”Етномагия” и сребърен медал за Костадин Кисьов

Читалището ни като институция беше партньор и взе участие в провеждането на Лятна академия за Музикален Театър и Церемонията за закриване на курса по китайски език.

- Юбилеен концерт на Гайдарски състав “Момчиловци” в РДТ “Николай Хайтов” гр.Смолян
- Юбилеен концерт на Гайдарски състав “Момчиловци” в НЧ “Светлина 1925” с.Момчиловци
- Съвместен проект по нетрадиционен музикално-танцов спектакъл “Традициите ни обединяват” в концертната зала на НЧ “Светлина 1925” с.Момчиловци
- Тържество по повод Денят на народните будители на открита сцена пред НЧ “Светлина 1925”с.Момчиловци, с участието на ДГ “Изворче” и ОУ “Св.Св. Кирил и Митодий” и клуб за български народни танци “От Извора на България” . Номиниран за будител на годината – Гайдарски състав “Момчиловци” с ръководител Атанас Тодоров.
- Изпълняване на съвместен проект с Клуб за български народни танци “От Извора на България” за изучаване на родопски танци и хора, които бяха показани от ТС “Етномагия” с ръководител Кристина Наумоска и гайдарят Атанас Тодоров.
- Ден на християнското семейство и православната младеж. НЧ “Светлина 1925” с.Момчиловци отбеляза и поздрави съвместно с Кметство Момчиловци, родените през 2022г бебета и златните сватби на семействата с 50 годишен брак.
- Участие по покана в Дом за възрастни хора с.Фатово, по повод предстоящите Коледни и Новогодишни празници,с участието на Гайдарски състав “Момчиловци” и ТС “Етномагия”.

- Украсяване на Коледна украса и светване на светлините пред НЧ “Светлина 1925” с.Момчиловци.
- Новогодишен благотворителен концерт в концертна зала на НЧ “Светлина 1925” с.Момчиловци. С участието на Гайдарски състав“Момчиловци”, ТС “Етномагия”, детски танцов състав “Етномагия”. Гости на събитието бяха ДГ “Изворче” и ОУ “Св.Св. Кирил и Методий”.

Библиотека 2022 г.

Общ библиотечен фонд – 15384

Набавени библиотечни единици – 282

Закупени - 25 бр. на стойност 161,49 лв.

Дарени – 261 бр. – стойност 2 222,31 лв.

Потребители – 173 бр.

Дейности

Освен раздадена литература библиотеката в читалището се старае да работи с децата от селото и гости на селото.

- Рисуване на камъни
- Поход сред природата
- Заснемане на клипове – моето родно село
- В света на билките – запознаване с билките и ползите от тях
- Вкусотиите на баба
- Посещение на НАО”Рожен”
- Забавно лято с бате Ненчо
- Ваканция в музея
- Разучаване на народни хора

- Запознаване с историята на моето родно село
- Забавен английски
- Екскурзия до „Момчилова крепост”
- Издаване на моята първа книжка

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- инициатива от международно и национално значение:
- участие с проект в обявена конкурсна сесия от Министерството на културата за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност” 2021 г.,
- участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:
- участие в обучения и експертни консултации от РЕКИЦ „Читалища”:
- указания на Министерство на културата за условията и реда за разпределение на годишната държавна субсидия за народните читалища, по чл. 23 от ЗНЧ.
- Онлайн обучения
- Онлайн среща на тема „Посланиците на EPALE BG – ползватели, създатели и популяризатори на онлайн съдържание“. Събитието се провежда по проект № 604378-EPP-1-2018-1-BG-EPPKA2EPALE-NSS „EPALE Национални звена за подкрепа (НЗП)”.
- Втора Он лайн среща с посланици на EPALE,на , през платформата **ZOOM**.
Теми:
  - 1.Ангажиране на потребители и работа с платформата
  - 2.Основни критерии за подбор на най-добър посланик
  - 3.Предстоящи дейности през 2022 г.

-иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания
-подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос-78
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели- 200;
- брой нови книги и абонамент- 300;
- брой предоставени услуги 2000;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания 25;
- брой организирани групи и постижения – 5 бр. – 30 бр.
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси – 10 бр.
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници 10 бр.;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти 5 бр.;
- поведени събрания – общи и на настоятелството 3 бр.

-извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок
-общ бюджет на читалището за предходната година 63 718.00 лв.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян .съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК НА ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Срокът за отчетният период е в рамките на бюджетната 2021 година;
Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2022 г. пред Кмета на община Смолян и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2022 г.

При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият едногодишен Отчет на Читалище”Светлина 1925”, с.Момчиловци е, в изпълнение на Програма 2022 г.

Изготвил:

Председател на НЧ “Светлина 1925” гр./с. Момчиловци